

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler: Maria Kløverød Lyngstad
Saksbehandlers tlf.: 98646247
Deres ref.:
Vår ref.: 2024/732-9

13.09.2024

Statnetts kommentarer til innkomne høringsuttalelser

Statnett har fått oversendt innkomne høringsuttalelser fra NVE. Statnett har gått gjennom alle uttalelsene som er mottatt. Under er kommentarer til de uttalelsene der Statnett har noe å tilføye. De andre uttalelsene er tatt til etterretning uten videre merknader.

Modalen kommune:

Modalen kommune etterlyser transformering fra transmisjonsnett til distribusjonsnett i Krossdalen. Statnett eier og driver transmisjonsnettet. Transmisjonsnettet omfatter transformering ned til minimum 33 kV, jf. energiloven § 1-5. Transformering til 22 kV er derfor utenfor Statnett sitt ansvarsområde. Statnett ivaretar transformering til regionalnett, primært transformering til 132 kV. Enkelte steder setter vi inn transformering til 66 kV, som oftest med omkoblbare transformatorer i påvente av at regionalnettet skal oppgraderes til 132 kV. Ser kommunen behov for å styrke muligheten for tilkobling i kommunen, og legge til rette for økt småkraftproduksjon, må dette ivaretas gjennom dialog med regionalnettselskapet i området. Statnett har satt av plass i omsøkt Krossdalen transformatorstasjon til framtidig tilknytning og transformering, samt muligheter for utvidelser.

Statnett vurderer at omsøkte tiltak bidrar til økt forsyningssikkerhet i Modalen. Ny transformatorstasjon i Krossdalen erstatter eksisterende Modalen stasjon fra 1986. Eksisterende Modalen stasjon har mangelfull sikring og redundans, er utsatt for flom og skred, samt har lav høyde på apparatstativer og stasjonsgjerde sett i forhold til snømengder. Nytt anlegg har bedre beskyttelse mot naturfarer og lavere risiko for feil. Omsøkte tiltak på Steinsland gjør at anlegget forsterkes for å motstå flom, og omsøkt servicebygg styrker beredskapen på anlegget.

For omsøkte tiltak er trasé optimalisert for mest mulig gjenbruk av eksisterende trasé, og å ivareta forsyningssikkerheten i prosjektperioden gjennom minst mulig behov for utkobling av forbindelsen Modalen- Steinsland- Haugsvær. Ny 420 kV Krossdalen - Haugsvær gjenbruker eksisterende 300 kV ledningstrase. Ny 420 kV Krossdalen - Steinsland er omsøkt øst for eksisterende kraftledning, med ca. 350 m avstand fra Nystølen. Statnett vurderer at det er krevende å finne en annen ledningstrase som

kunne gitt bedre skjerming i terrenget, uten å måtte plassere ledningen på topper med høye klimalaster, eller på arealer som blir utfordrende å komme til for drift og vedlikehold.

Statnett har inngått avtale med Modalen Kraftlag om legging av 22 kV kabel og fiber i grøft fra ca. 500 meter sør for Krossdalen stasjon og fram til den nye stasjonen.

Omsøkte Krossdalen transformatorstasjon vil ha fiberforbindelser via ledninger både mot øst (Vik) og mot vest (Haugsvær). På utsiden av stasjonsgjerdet plasseres det en IKT-kiosk der andre aktører kan tilknytte seg og leie kapasitet i Statnetts fibernett. Det bør derfor ikke være behov for fiber i øvrige deler av vegen.

Det bygges ny veg fra Balane (Øvre Helland) til øvre S-sving i Tverrlia. Her blir det påkobling mellom ny og eksisterende veg, og eksisterende veg fra Balane til Tverrlia kan benyttes som før.

Eierskapet til vegen er ikke avklart. Statnett er i dialog med Modalen kommune for å avklare dette. Statnett vil gjennom anleggsfasen drive kontinuerlig vedlikehold av private veger som er i bruk, slik at de til enhver tid er framkommelig for brukerne. Når det gjelder vedlikehold av offentlig veger, vil Statnett ha dialog med Modalen kommune og Vestland Fylkeskommune.

Statnett eier ledninger til Krossdalen og samleskinne i Steinsland koblingsstasjon. Veien inn til Steinsland er utsatt for skred. Det kan oppstå en nødsituasjon hvor personell kan bli sperret inne i Steinsland ved skred over veien langs Steinslandsvatnet. Statnett ser derfor behov for beredskapsrom med servicedel i denne stasjonen.

Viser til kommentar til Statsforvalteren i Vestland sitt høringsinnspill ift. Deponi og samfunnsnytte.

Vaksdal kommune:

Kommunen peker på naturverdier som er registrert i nærheten av arealer berørt av omsøkte tiltak. Statnett har søkt om tilgang til de arealene som er nødvendig for anleggelse og drift av anleggene. Arealer utenfor dette skal ikke berøres.

Ved omsøkt kaihakk på Eidslandet har Statnett vært i dialog med berørte angående private VA-anlegg i området. Etter dialog har dette blitt hensyntatt i videre planlegging, og det er innarbeidet tilpasninger av tiltaket.

Kommunen peker på verdien av Eidslandsveien som kulturminne, med merking av når veien ble bygd. Statnett har som alternativ til omsøkte tiltak vurdert utvidelse av vegen på nedsida med fylling, eller støttemur. Dette er vurdert som utfordrende på grunn av bratt terreng. Løsning med fylling eller støttemur vurderes å gi høye kostnader og stort arealbeslag. Statnett vurderer derfor at vegen bør utvides på innsida som omsøkt. Bergpartiet med det innmeislede årstallet kan skjæres ut, flyttes, og plasseres ved møteplass nær opprinnelig plassering. Nærmeste møteplass mot Eidslandet vurderes i så fall som best egnet. Statnett kan beskrive dette tiltaket nærmere i en detaljplan dersom myndighetene vurderer at det skal gjennomføres.

Masseoverskuddet er en konsekvens av optimalisering for mindre naturinngrep. Alt behov for masse planlegges dekket av eget uttak, uten tilføring av eksterne masser. Mesteparten av uttaket er slik sett allerede brukt til allmenntillegte formål. Om det oppstår behov i byggefasen er det også mulig å omdisponere massene fra deponi til andre formål hvis nødvendige tillatelser foreligger.

Regionrådet Nordhordaland:

Statnett viser til kommentar til Modalen kommune sin høringsuttalelse.

Statsforvalteren i Vestland:

Statsforvalteren i Vestland peker i sin uttalelse på krav i forurensingsloven om å vurdere masser etter ressurspyramiden, og at det må vurderes samfunnsnyttig bruk før det eventuelt blir planlagt deponering. Massehåndtering fra tiltak på transportveg og stasjonstomt er vurdert i tråd med prinsippene i veileder M-1243 og ressurspyramiden.

Ressurspyramiden angir at det i prioritert rekkefølge skal arbeides med:

1. Avfallsreduksjon (masseoverskudd)
2. Gjenvinning som erstatter bruk av nye masser
3. Annen nyttig bruk
4. Deponering

Vedrørende punkt 1: Det er arbeidet med å prosjektere tiltak som gir best mulig massebalanse gitt tekniske krav og hensyn til areal og miljø.

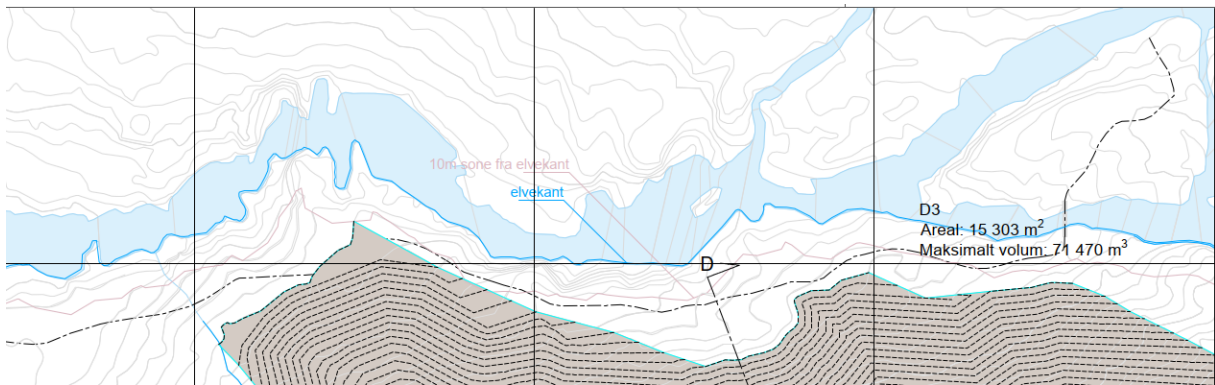
Vedrørende punkt 2: Alle masser brukes til tiltaket er gjenvunnet fra uttak. Økt utfylling er ikke å regne som gjenvinning. Dette punktet er dermed fullt utnyttet.

Vedrørende punkt 3: Det har vært dialog med Vestland fylkeskommune om de har andre planer i området hvor vi har masseoverskudd. En grunneier har uttrykt ønske om gjenbruk av masse til en godkjent landbruksvei. Masselager er utformet slik at de senere kan benyttes til dette formålet, gitt at grunneier får tillatelse til terrenginngrep etter plan- og bygningsloven.

Vedrørende punkt 4: Masselager er utformet slik at de senere kan benyttes til allmennnyttige formål.

Vestland fylkeskommune:

Vestland fylkeskommune viser til massedeponi D3 i konsesjonssøknaden og at dette må ta hensyn stien/friluftsområdet. Omsøkt deponi kan komme i berøring med stien på et strekk på ca. 20m (se skisse under). Her vil enten stien legges om noe, eller masselageret tilpasses mot turstien slik at den ikke blir berørt.

I sammenheng med arbeid i og ved vann er arbeid med midlertidig rør over elva fra Almelistølen planlagt utført ved lav vannføring, og det er planlagt midlertidig erosjonssikring av løsmasseskråninger. Nye, permanente løsmasseskråninger blir også erosjonssikret. Det er ikke planlagt fylling med fine masser under vann.

Det er betydelig massetransport i elva i dag, og elvebunnen har bygget seg opp under broen. De midlertidige rørene vil ligge lavere enn dagens elvebunn. Dette bidrar til lavest mulig vannstand der vi legger ut løsmasser under nye fundamenter, og dermed reduserer risiko for utvasking av nye masser. Det er også planlagt tiltak under forskaling til brudekke for å unngå betongsøl i vassdraget. Masselager er prosjektert med avskjærende grøfter for å unngå avrenning til vassdrag.

Bergen og Hordaland turlag

Oppgradering av koblingsanlegget i Steinsland har vært vurdert i forkant av innsendt konsesjonssøknad, og blant annet på grunn av naturfare, har Statnett ikke omsøkt dette alternativet. Adkomstvegen langs Steinslandsvatnet er skredutsatt og har mangelfull standard. Ved plassering av stasjonen i Steinsland må det bygges tre nye ledninger fra Krossdalen (Nygard, Vik og Evanger), alternativet er en ledning, og to nye stasjoner, en stasjon i Krossdalen og en i Steinsland som omtalt i konsesjonssøknaden. En løsning hvor ledning fra Refsdal går rett til Steinsland, uten tilkopling i Krossdalen, ville medført en helt annen systemløsning, hvor kobling mot 300 kV nettet ikke ble i varetatt. Nygard kraftverk ville da vært tilkopledd Evanger stasjon radielt via forbindelsen Modalen-Evanger. Dette hadde medført en svekkelse i overføringskapasitet og forsyningssikkerhet i regionen. Modalen stasjon er videre moden for reinvestering.

Bergen og Hordaland turlag ber NVE be Statnett til å vurdere om det er nødvendig med den veiutbedringen som er skissert. Omsøkte tiltak på veg er dimensjonert av nødvendig veistandard for å komme fram med transformatortransport. Dette innebærer maksimalt 10 % stigning på rett strekning. I tillegg må kurver ha mindre stigning, jo skarpere kurve jo mindre stigning. Bredde på vei må være 5 meter eksklusive veiskulder. I kurver må bredden utvides til 6 meter. Det er også krav til minimum radius i svinger. For å følge krav til transformatortransport er det derfor nødvendig med skisserte vegutbedringer.

Den nye 420kV Krossdalen - Haugsvær ledningen (mellom Grønfjellet og ny mast på stasjonstomta øst for Steinsland transformatorstasjon) er prosjektert slik at det skal være mulig å utføre plukkhogst/skånsom hogst og dermed bevare skogskjermen mot Steinslandsvatnet.

Jorunn Flåten Strømme v/ Codex advokat:

Bakgrunnen for Statnetts søknad om nytt kaihakk, samt utbedring av vei i Vaksdal kommune, er at dette er det best egnede stedet i området for kaihakk og trygg transport av transformator. Det er

sett på mulighet for transport av transformator på båt inn til Mo, men dette er ikke mulig grunnet seilingsdybde i Mostraumen.

Torill Refsdal Aase og Knut Aase:

Viser til kommentar til Bergen og Hordaland turlag for valg av plassering for omsøkt stasjon. For Angående transformatortransport vil Statnett tilføye at transformatorer blir maksimalt oppdelt ved transport. Det er ingen mulighet for ytterligere oppdeling. Den største og tyngste komponenten er selve transformatorkassen med kjerne og viklinger inni. Denne veier typisk 250 tonn. Typiske transport dimensjoner er (lxbxh)=10 m x 3,7m x 4,5m.

Under transport er transformatorkassen fylt med tørr luft og overtrykk for å hindre inntrenging av fukt i viklingene. Viklingene er tørket i en spesiell prosess i transformatorfabrikken og må holdes tørre under transport. Det er ikke aktuelt å transportere viklinger, kjerne og transformatorkassen som noe annet enn en komplett enhet ifølge de krav som gjelder for å unngå fuktinntrengning. Det er heller ikke mulig å gjennomføre IEC-normerte høyspenningstester på anlegg. Disse testene krever godkjent testrom i fabrikk. Etter test skal ikke viklinger og kjerne gjøres noe med.

Vegen skal også ivareta beredskap ved framtidig havari på transformator, samt eventuelle utvidelser av stasjonen med flere transformatorer eller reaktorer.

Tore Liland Flatekvål:

Plan for å unngå avrenning samt massehåndtering vil bli nærmere beskrevet i detaljplan.

Olaug Helland Oddekalv v/ Øyvind H Oddekalv:

Viser til direkte dialog med grunneier om påvirkning på eiendom i anleggsfasen.

Kjell Øvre Helland:

Mer detaljert beskrivelse av anleggsfasen vil komme som en del av detaljplanen.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:

For omsøkt anleggsalternativ A20 planlegger Statnett å benytte det området som allerede er planert.

Med vennlig hilsen

Kenneth Teigenes

Prosjektleder